

Størri lánimöguleikar

Viðkan av virkisøki realkreditstovnsins til húsabygging

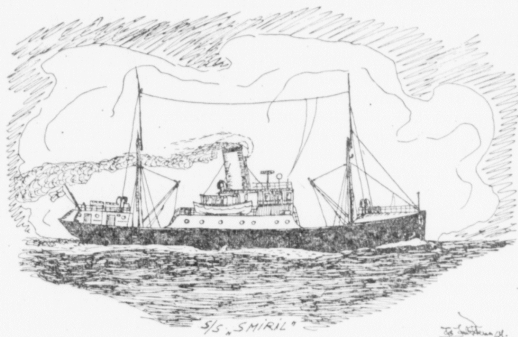
Á TINGFUNDI HÓSDAGIN LEGÐI SÁMAL PETERSEN LANDSSTYRISMAÐUR FRAM UPPSKOT TIL SAMTYKTAR FRÁ LANDSSTYRINUM UM AT LOGTINGIÐ MELIR RÍKSSTYRINUM TIL AT SKIPA FYRI AT LÖG FYRI FØROYAR UM FÆROERNES REALKREDITTINSTITUT VERÐUR BROYTT SOLEIÐIS, AT VIRKISØKIÐ VERÐUR VIÐKAÐ TIL EISINI AT UMFATA LÁNVEITING MÓTI VEÐ Í FASTARI OGN.

Í viðmerkingum sínum til uppskotið sigur landsstýrið um lánveitingina til sethúsabyggingar, at lániprosentini eru umleið: frá sparikassa 40 pst. tó í mesta lagi 40.000 kr. móti 1. prioriteti í húsinum, helvtin av hesum aftur frá banka móti 2. prioriteti og sum 3. prioritetin sama upphædd sum frá banka frá Húsálansgrunninum í tann mun, hann er forur. Eftir hesum fæst vanligu ikki meira enn 80.000 kr. til eisini sethús, harafturat kemur at avdráttartíðin er stutt, 15—20 ár. Við í út-

búnaði, sum hús hava nú á døgum, kravst tí, at hann ið byggir, er væl fyrri figgarligar, er hann ikki tað, verður byggingin seinkað, og verður hon ikki biligari av tí. At bota um hesi viðurskifti hevur landsstýrið havt samráðingar við realkreditstovnin og peningastovnnar. Realkreditstovnurin heldur, at endurnýggingin av fiskiskipaflothanum er komin so mikið áleiðis, at stovnurin nú er soleiðis fyrri figgarligar, at hann kann taka uppá seg lánveiting móti veð í fastari

ogn, samstundis sum hann sum higartil heldur fram við lánveiting til fiskiskip. Tey lánini, ið hugsað verður um í fyrsta umfari, eru lán t. d. til raðhús, handilshús, skrivstovuhús o. t. Hesi lánini eru tey stóru og skuldu hini peningastovnnarir so havt rúmligari ræsur at finna siera sethúsabyggingina. Bankarnir og sparikassarnir hava sagt seg sinnaðar at luttaka í einum tilikum býti av lánmarknaðinum.

Í lógin »om Færoernes Realkreditinstitut« stendur: »Instituttets opgave indskrænkes, indtil andet ved lov bestemmes, til at yde lån mod pant i fiskerfartøjer hjemmehørende på Færoerne«. — Tað er henda av marking sum nú verður viðkað til eisini at umfata húsabygging.

Gamli Smiril av landinum

Landsstýrið hevur nú gjørt av at selja Gamla Smiril til belgiskt felag til upphoggingar. Gamli Smiril hevur ligið inni á Huklunum, og verða øll elektronisku tölina tikin úr honum áðrenn hann verður seldur.

Gamli Smiril, fyrr Smiril, er byggt úr stáli í Fredrikshavn í 1931, og hevur síðani hann kom til Foroya rokt siglingina millum Havnina og Suðuroynna. Solukostnaðurin er 115.000 kr.

Arbeiðsloysisgrunnur

Havnar Arbeiðsmannafelag setur fram umsókn um 75.000 kr. árliga í arbeiðsloysisgrunn

Í roðu sini um figgarlógina segði J. Fr. Øregaard, at figgarlógin móguliga fór at hækka við einum fimm miljónum. M. a. segði hann, at bræv við um-

inum á, at onnur arbeiðarafelag fæa avsett 50.000 kr. um árið í sjúkragrunn. Somuleiðis visti Øregaard at siga frá, at spurningurin um eins lön fyrri menn og kvinnur eisini kom fyrri í hesi tingsetu. Hetta kom eisini at fara hækking við sær á figgarlógina. Upplýst varð eisini, at uppskot um styttri arbeiðsviku eisini lá fyrri, og harafturat longri summarríttit.

Logtingsformaðurin visti eisini á, at umstøðurnar vóru av teimum frægu. Fiskaprisirnir eru hogir, eingi verkföll verða innanfyri fiskivinnuna, og tað

tykist sum at væl var til av fiski, og marknaðurin goður.

Íbúarviðurskifti

Um íbúarviðurskiftini segði Øregaard, at tey vóru út av lagi, serliga í Havn. Fyrr var gjørligt hjá ungum fólki at fáa sær sini egnu hús, men í dag er mestsum ógjørligt. Lánini eru stutt og rentan hog, og grundprisirnir eru hogir. Vónandi verður ein lætti tá realkreditstovnurin fer at læna til størri byggingar, og soleiðis skapa bankum og sparikassum rúmari resir fyrri lánum til sethúsabygging. Somuleiðis skjeyt hann upp, at Havnar kommunu fór at byggja hús til útleiging, so gjørligt verður hjá fólki at fáa eina hóskiliga íbú. Tað eru nógvar familjur í Havn í dag sum liva undir alt ov vánaligum umstøðum, segði Øregaard.

Okkum er sent:

Finnbogi — far heim

Undir orðaskiftinum av 1. viðgerð av figgarlógini vóru andstøðumenn sera linir, burtursæð frá Finnboga Isaksen, sum helt somu roðu, sum hann hevur hildið, síðan hann kom í tingið. Nei, tað er skeivt at siga, síðan hann kom í tingið, tí hatta vóru somu orð, hann nýtti í valagitationini í øllum byggunum í Norðoyggjunum undan valinum, harumframt eru hetta somu orð, hann hevur nýtt tær ferðirnar hann hevur verið og talað fyrri læraraskúlanæmingum, tað kann vera, at hann ikki hevði tilfarið frá Ølgaard tá, men sama ger. Alvaratos! Var hatta tjóðveldismanna hugsanin sum heild? — hann er jú framsøgumaður tjóðveldisflokksins — Eru tjóðveldismenn í Havn samdir við Finnboga Isaksen, so er best at teir longu nú fara at flyta úr Havnini. Vit ráða fyrst Finnboga Isaksen at sleppa sær norður aftur til Klaksvíkar, um hann kennir seg illa í Havn, ikki tí, vit hava aldri hvørki togað fólk til Havn ar ella koyrt fólk úr Havn, men eru hesi orð bert meint sum góð ráð.

Tað er nógv fyrri at sita og lurta eftir! Eitt, sum hevur traðkað Havnar gøtur, síðani tað helt upp at píssa í buksur — hvi flutti tú so himmalkst. Nei, hin gamli, tey, sum verða verðandi á útstøðum landsins

eru ikki sovordin grenj sum tú, tey stríðast fyrri at klára dagin og vegin, og man tað mangan vera so tungt og torført, at tey knógva undir byrðini, og tí ong an annan útveg siggja úttan at flyta. Men so gera tey ikki sum tú — títt ótakksama menniskja — tey loypa ikki á at finnast at og spilla út, tá stórbyggin ella býurin hevur roynt at taka ímóti teimum.

Hvat sigur Karsten Hoydal, havnamaður? ella Hanus við Hogadalsá, sum hevur verið mestu tíð sína í Havn ella Sigurd Joensen? Halda tit at Havnin hevur uppiborið at fáa fleingju frá einum klaksvíkingi, sum ikki dugir fólkskikk? Samtykkja tit ikki tí, hann hevur sagt, ja so verða tit noyddir at avsanna, at tað var ikki sum framsøgumaður flokksins, hann var á talarpallinum í tinginum!

Hinir høvdu litið at siga. Tá skal viðmerkjast, at K. J. Mohr var sera siðiligur og positivur, m. a. tá hann helt, at nu loysti seg ikki at tosa so nógv um sjálvstýri, tí tað høvdu vit vunnið við at koma í samband við hini Norðanlondini, hetta er so satt sum tað er sagt. Vit hava hvørki tíð ella ráð at leggja og tveita við slikum mœni, sum framsøgumaður tjóðveldisflokksins hevði.

J.

J. Fr. Øregaard

sókn var frá Havnar Arbeiðsmannafelag um at fáa 75.000 kr. avsett um árið til arbeiðsloysisgrunn. Vist verður í bræv-

368 mill. til ílegg-ingarætlanir

Alheims figgaríleggingarstovnurin IFC fyririkaði seinasta ár — 1969 — íleggningar í 16 tilafturskomnum londum. Hesar íleggningar fóru til, at um 368 mill. dollars vóru settar í privatar fyrirøkur fyrri at veita figgarligar hjálpi til tey tilafturskomnu londini.

Vaksandi flutningur við skipum og eftir jarnbreyt

Ókingin í flutninginum við tanga- og farmaskipum og vaksandi farmaflutningurin eftir jarnbreyt nærur alla staðni í heiminum eru mál, ið verða gjølla víðgjord í januar-útgávu av UNITED NATIONS MONTHLY BULLETIN OF STATISTICS.

Talyvirlit er, sum visir alheims sjóferðsluna innan úttanríkishandilin. Tölina fyrri heim- in sum heild visa, at innskipaða og uppskipaða mongdin av góðsi framvegis er vaksandi. Samlaða lastamongdin fyrri

øll skipasløg var 1.380 mill. tons í 1963 og 2.090 mill. tons í 1968 — ein óking við 51 prosentum. Í tíðarskeiðinum 1964 — 1968 óktust tangaskipalastirnar við um 58 pst. og farma- skipalastirnar við um 45 pst.

Í sama tíðarskeiði vaks góðs- mongdin, flutt eftir jarnbreyt, við 32 pst. í Oceania, 30 pst. í Afrika, 27 pst. í Sovjet, 20 pst. í Norðuramerika, 16 pst. í Suðuramerika, 10 pst. í Asia og 9 pst. í Europa.